

Tietoa tuberkuloosista maahanmuuttajille

Kuvat: WHO

Teksti: tuberkuloosi.fi-sivusto

Miksi tuberkuloosista pitää puhua?

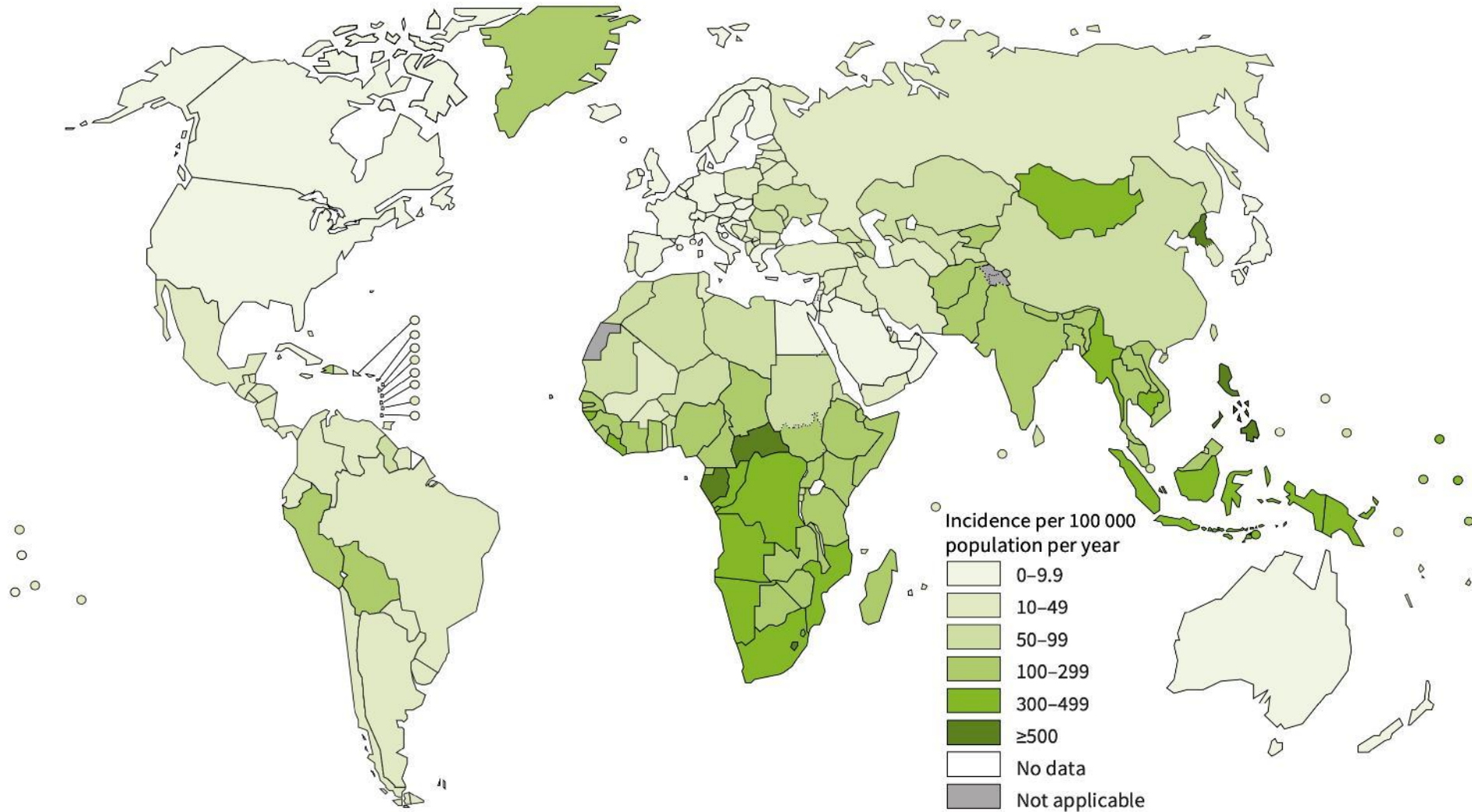
- Tulet maasta, jossa monet sairastavat tuberkuloosia
- Ei ole kenenkään syy, jos sairastuu tuberkuloosiin
- On mahdollista, että olet saanut tuberkuloositartunnan kotimaassasi ja se voi puhjeta oireiseksi tuberkuloositaudiksi Suomessa
- Oireet voivat olla alkuun hyvin lieviä. Silloin voit levittää tietämättäsi tuberkuloosia

Mikä on tuberkuloosi?

- Tuberkuloosi on bakteerin aiheuttama tartuntatauti
- Keuhkotuberkuloosi on tavallisin ilmenemismuoto. Tuberkuloosi voi aiheuttaa tulehduksen missä tahansa kehon osassa.
- Tuberkuloosi on maailmalla hyvin yleinen: arviolta 10 miljoonaa sairastuu ja 1,5 miljoonaa kuolee vuosittain
 - Maissa, jotka ovat köyhiä ja väkirikkaita
 - Maissa, joissa on luonnonkatastrofien tai sodan aiheuttamia poikkeustiloja
 - Maissa, joissa on huonosti toimiva terveydenhuolto
 - Maissa, joissa on paljon HIV-tartunnan saaneita, koska he sairastuvat tuberkuloosiin helposti tuberkuloosi-tartunnan saatuaan

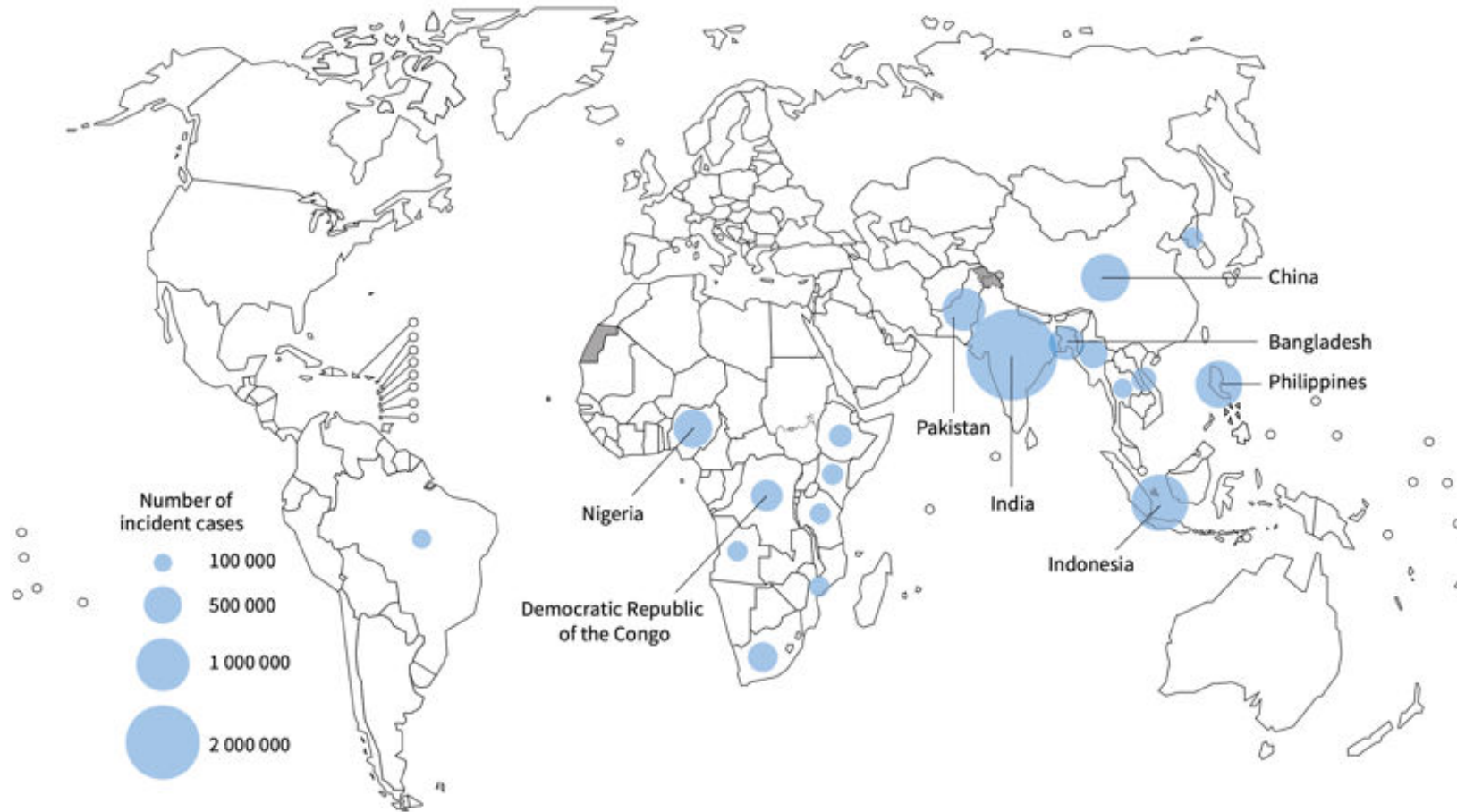
Tuberkuloosia on paljon Afrikan, Aasian ja Kaakkois-Aasian maissa

Estimated TB incidence rates, 2022

2/3 maailman tb-tapauksista kahdeksassa maassa

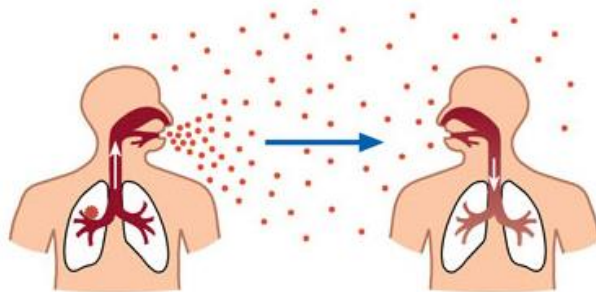
Estimated number of incident TB cases in 2022, for countries with at least 100 000 incident cases^a

^a The eight countries ranked in order from first to last in terms of numbers of cases, and that accounted for about two thirds of global cases in 2022, are India, Indonesia, China, the Philippines, Pakistan, Nigeria, Bangladesh and the Democratic Republic of the Congo.

Tuberkuloosi tarttuu ilman välityksellä

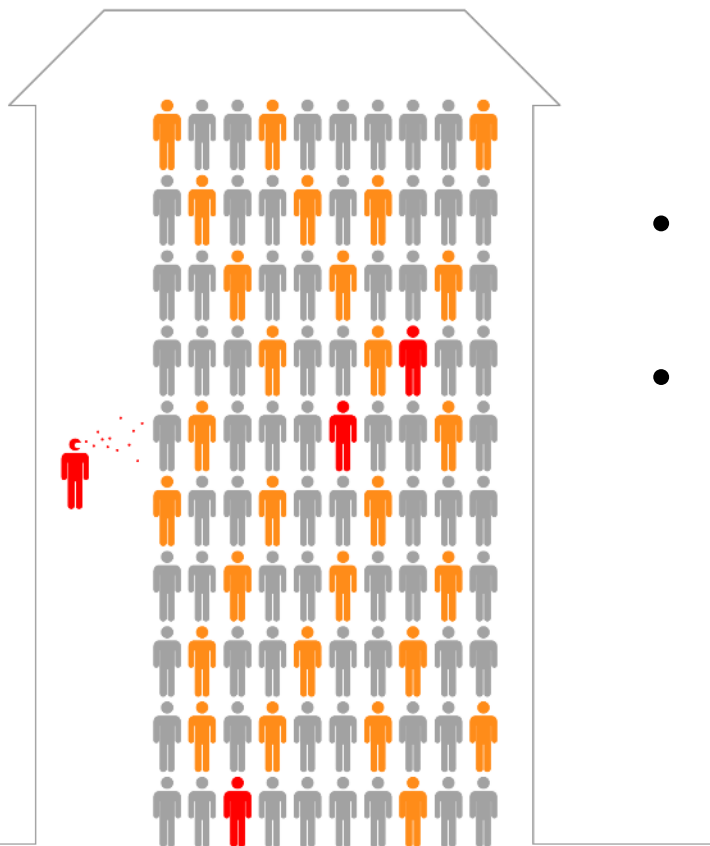
- Tuberkuloosibakteereita leviää ilmaan pienissä hiukkasissa, kun keuhkotuberkuloosia sairastava puhuu, laulaa, yskii tai aivastaa
- Samassa huoneessa oleskeleva ihminen voi saada bakteereita keuhkoihinsa hengitysilman mukana ja saada tartunnan
- Bakteerit pysähtyvät tavallisesti keuhkoihin, mutta voivat levitä myös muualle elimistöön

Sairastumisriskiin vaikuttaa moni asia

- Ikä
 - Alle 5-vuotiaat lapset
 - Teini-ikäiset ja nuoret aikuiset
- Puolustusjärjestelmää heikentävät sairaudet ja lääkehoidot, esimerkiksi
 - HIV-infektio
 - Elinsiirto + hyljinnänestolääkkeet
 - Syöpä + solumyrkyt
- Raskaus
- Aliravitseminen, päihteiden käyttö, tupakointi

Suurin riski saada tartunta ja sairastua on keuhkotuberkuloosiin sairastuneen kanssa asuvilla

100 / 30 LTBI / 3 sairastuu

- Jos sata henkilöä altistuu, 30 saa tartunnan ja näistä kolme sairastuu tuberkuloosiin
- Tartuntariski on suuri, jos
 - Sairastuneen yskösnäytteessä nähdään tuberkuloosibakteereita tai keuhkokuvassa on laajoja tulehdusmuutoksia tai onteloita
 - Altistuminen on jatkuvaa tai pitkään toistuvaa

Keuhkotuberkuloosin oireita

- Viikkoja kestänyt yskä
- Limainen yskä
- Verta ysköksissä
- Ruokahaluttomuus
- Tahaton laihtuminen
- Tavanomaisesta poikkeava väsymys
- Hengenahdistus
- Rintakipu
- Voimakas yöhikoilu
- Lämpöily / kuumeilu

Keuhkotuberkuloosia epäiltäessä
otetaan keuhkokuva ja kerätään
yskösnäytteet

Yskösnäytteitä kerätään kolme,
näistä kaksi aamulla yskittyä

Tuberkuloositaudin hoitoon tarvitaan monta lääkettä

Suomessa on nyt vähän tuberkuloosia

- Alle 250 tapausta vuodessa
- Maahanmuuttajia on alle 10% väestöstä, mutta yli 40% Suomen vuotuisista tuberkuloositapauksista todetaan maahanmuuttajilla

Tuberkuloosipotilas Suomessa

Kantaväestöön kuuluva
lähäs, yli 65-vuotias henkilö

Tartunta Suomessa lapsuudessa
Tavallisimmin keuhkotuberkuloosi
Lääkkeille vastustuskykyinen
tuberkuloosi on harvinaista

Maahanmuuttaja
Nuori tai nuori aikuinen

Tartunta syntymämaassa
Tuberkuloosi keuhkoissa tai
keuhkojen ulkopuolella
Lääkkeille vastustuskykyinen
tuberkuloosi on mahdollinen

¼ maailman väestöstä on piilevä tuberkuloosi-infektio

The Global Burden of Latent Tuberculosis
Infection: A Re-estimation Using
Mathematical Modelling
Rein M. O. J. Houben^{1,2*}, Peter J. Dodd³

PLOS Medicine | DOI:10.1371/journal.pmed.1002152 October 25, 2016

Aasia, Afrikka, Etelä- ja Keski-Amerikka, suuri osa Itä-Euroopan maista

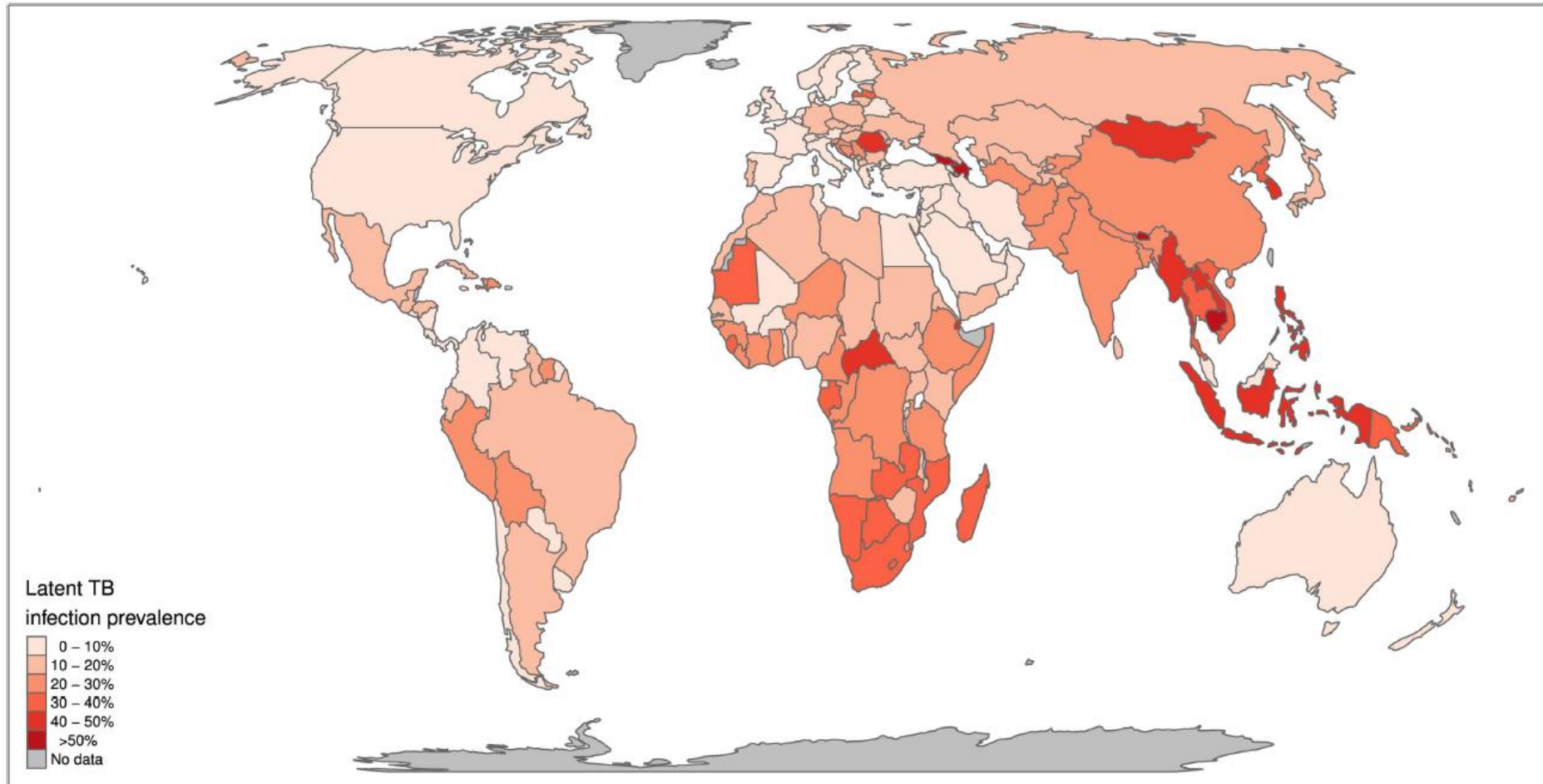

Fig 2. Global map of prevalence of latent TB infection. Median estimated population prevalence of latent *Mycobacterium tuberculosis* infection by country, 2014.

Mikä on piilevä tuberkuloosi?

- Ihminen on saanut tuberkuloositartunnan
- Tuberkuloosibakteerit ovat jääneet elimistöön lepotilaan. Elimistön oma puolustusjärjestelmä pitää tilanteen hallinnassa.
- Tässä tilanteessa ihmisellä ei ole oireita, hän ei ole sairas eikä hän voi levittää tautia muihin. Näin voi jatkua koko eliniän.
- Jos ihmisen puolustusjärjestelmä heikkenee, bakteerit voivat herätä lepotilasta ja alkavat lisääntyä. Silloin ihminen sairastuu tuberkuloositautiin. Tällöin hänellä on yleensä tuberkuloosin oireita. Tauti voi myös silloin tarttua muihin.

Piilevä tuberkuloosi voi muuttua oireiseksi tuberkuloositaudiksi

- Vuosien tai vuosikymmenien kuluttua tartunnasta
- Maahanmuuttajan tuberkuloositauti ilmaantuu tavallisesti 2-5 vuoden sisällä maahanmuutosta, mutta sairastumisriski on myöhemminkin suomalaista väestöä suurempi

Piilevän tuberkuloosi-infektion aktivoitumiseen vaikuttaa elimistön puolustusjärjestelmän tila

- Ravitsemustila, yleiskunto
- Sairaudet ja lääkitykset
- Päihteiden käyttö, tupakointi
- D-vitamiinin puute
 - Tummaihoisten pitäisi käyttää D-vitamiinilisää tablettimuodossa (esimerkiksi Minisun 20 μ g x 1) ympäri vuoden, sillä Suomen valoisan vuodenajan auringonvalo ei riitä aktivoimaan elimistön D-vitamiinia
- Fyysinen ja psyykinen stressi
- Raskauden aikana ja heti synnytyksen jälkeen aktivoitumisen riski suurentunut

Ota vastuuta omasta terveydestäsi

- Lue tuberkuloositiedote (<https://tuberkuloosi.fi/materiaali/ohje-maahanmuuttajille/>) huolella ja säilytä se
- Käy keuhkokuvassa ensitilassa, jos et ole sitä jo tehnyt
- Jos opiskelet sosiaali- ja terveystieteillä, käy terveystarkastuksessa ennen työharjoittelun alkua (Tartuntatautilaki)
- Seuraa omaa terveydentilaasi ja hakeudu terveydenhoitajan tai lääkärin vastaanotolle, jos sinulle tulee:
 - Tahatonta laihtumista, ruokahaluttomuutta
 - Pitkittynyttä yskää, limaisuutta, veriyskää, rintakipua, hengenahdistusta
 - Voimakasta, tavallisuudesta poikkeavaa väsymystä
 - Suurentuneita imusolmukkeita kaulalle, kainaloon tai nivusalueelle
 - Tavanomaisesta poikkeavaa, voimakasta yöhikoilua
 - Kuumetilua, johon ei ole selitystä

Jos tuberkuloositauti todetaan varhain

- Tulehdus on vähäisempi ja sairastunut paranee nopeammin eikä elimistöön jää pysyviä vaurioita
- Lähipiirin tartunta- ja sairastumisriski pienenee
- Estetään tuberkuloositartuntojen jatkuminen

Lue lisää tuberkuloosi.fi-sivustolta

Suomi På svenska English По-русски Eesti Af-Soomaali العربية كورئیی ناروئدی، سۆزانی 中文 تبری

TB tuberkuloosi.fi Tuberkuloosi on hoidettavissa, tehdään se yhdessä!

Tuberkuloosi ▾ Apua ▾ Kysymyksiä ▾ Olenko vaarassa ▾ Materiaali ▾ Medialle ▾ tuberkuloosi.fi ▾

Q

Tuberkuloosi on monimuotoinen sairaus. Löydät täältä tietoa tuberkuloosista monipuolisesti, helposti ja ymmärrettävästi.

tuberkuloosi.fi -sivusto on suunnattu kaikille asiasta kiinnostuneille, mutta erityisesti niille, joita itseään tai joiden lähipiiriä tuberkuloosi on koskettanut. Sivuilta löytyy myös laaja tietopaketti medialle.

[Sivuston päivitykset](#)

Vertaistukea tuberkuloosiin sairastuneelle

 Kysy asiantuntijalta

Voit lähettää meille kysymyksen. Pyrimme vastaamaan siihen 2 viikon

 TB-oppaat

Vuonna 2017 julkaistut TB-oppaat eri kielillä löydät täältä

tuberkuloosi.fi/en/materials/videos/

- Muista: tuberkuloosiin sairastuminen ei ole kenenkään syy
- Jos ystäväsi, tuttavasi tai opiskelukaverisi sairastuu tuberkuloosiin, tue häntä hoidon aikana